

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบถึงถึงปัจจัยผู้บริหารด้านต่างๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อประสิทธิผลต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) และความคิดเห็นของประชาชนผู้ให้บริการโทรคมนาคมที่มีต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารที่แตกต่างกันจะมีผลกระทบต่อประสิทธิผลการทำงานของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติหรือไม่ ตลอดจนต้องการทราบว่า ประชาชนผู้ให้บริการโทรคมนาคมส่วนใหญ่มีความเห็นอย่างไรต่อประสิทธิผลการทำงานของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติเป็นเช่นไร

ในการศึกษาวิจัย ครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาได้แบ่งปัจจัยด้านผู้บริหาร เป็น 2 ส่วน คือ ด้านพฤติกรรมผู้บริหารและด้านความรู้และทักษะ มาใช้เป็นตัวแบบในการศึกษา เพื่อต้องการทราบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารทั้ง 2 ส่วนนี้ ผู้ให้บริการโทรคมนาคมให้ความสำคัญกับปัจจัยใดบ้าง มากน้อย แตกต่างกันหรือไม่เพียงใด และในสวนประสิทธิผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ผู้วิจัยได้นำนโยบายของคณะกรรมการฯ มาใช้ในการศึกษา เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของผู้ใช้บริการโทรคมนาคมที่มีต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติในระดับใด

สำหรับการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มประชากรผู้ให้บริการโทรคมนาคม จำนวน 400 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยเป็นประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครทั้งหมด ทั้งนี้เพื่อนำมาทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหารกับประสิทธิผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่เพียงใด โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามมาตรวัดทัศนคติของ ลี เคอร์ต โดย แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 แบบสอบถามวัดตัวแปรพฤติกรรมส่วนบุคคลของผู้บริหาร และตัวแปรความรู้และทักษะของผู้บริหาร ส่วนที่ 3 แบบสอบถามวัดประสิทธิผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีแจกแจงค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ คำน้ำหนัก ส่วนการทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลด้วยการใช้ ค่าแจกแจงความถี่ อัตรา ร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ ข้อมูลในบทที่ 4 แล้วนั้น ในบทนี้จะเป็นการสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

1. คุณลักษณะทางประชากร

- เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือ ร้อยละ 52.5 และ ร้อยละ 47.5 ตามลำดับ
- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25 – 29 ปี คือ ร้อยละ 43.3
- มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 70.5
- สำหรับรายได้ต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วง ต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 51
- ส่วนอาชีพของกลุ่มตัวอย่างนั้นมากที่สุด จะเป็นพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็น ร้อยละ 37

2. พฤติกรรมส่วนบุคคลของผู้บริหารที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลในการทำงานของ คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) ที่ผู้ใช้บริการโทรคมนาคมในเขต กรุงเทพมหานครให้ความสำคัญไม่มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 4.368 – 4.113 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความมีจริยธรรม ความซื่อสัตย์ ความมีวิสัยทัศน์ ความคิดริเริ่ม และความเป็นผู้นำ ตามลำดับ

3. ความรู้และทักษะของผู้บริหารที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานของ คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ที่ผู้ใช้บริการโทรคมนาคมในเขตกรุงเทพมหานครให้ ความสำคัญไม่มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 4.365 – 4.008 ซึ่งอยู่ใน ระดับมาก ได้แก่ ความรู้ด้านโทรคมนาคมทั้งในและต่างประเทศ การบริหารเชิงกลยุทธ์ ความรู้ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การบริหารเพื่อคุณภาพและผลผลิต ความรู้ด้านเศรษฐกิจ และ ผลการบริหารทรัพยากรมนุษย์ตามลำดับ

4. ประสิทธิภาพในการทำงานของ คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) ที่ผู้ใช้บริการโทรคมนาคมในเขตกรุงเทพมหานครเห็นว่ามีประสิทธิภาพไม่มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.670 – 3.470 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ เรื่องการจัดสรรคลื่นความถี่อย่างเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชนและประเทศชาติ เรื่องผลักดันให้มีการบริการโทรคมนาคมอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันตามลำดับ เรื่องการกำกับดูแลการประกอบกิจการให้เกิดการแข่งขันอย่างเป็นธรรมเพื่อให้ค่าบริการโทรคมนาคมสามารถแข่งขันได้ในระดับภูมิภาคและเพื่อให้มีคุณภาพดี เรื่องจัดให้มีเลขหมายโทรคมนาคมอย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอสำหรับการขยายงานและโครงข่ายผู้ประกอบการและจัดเลขหมายเฉพาะเพื่อกิจการสาธารณประโยชน์ความมั่นคงของประเทศ และการสำรองเลขหมายฉุกเฉิน เรื่องกำหนดมาตรการให้ผู้ใช้บริการโทรคมนาคมได้อย่างหลากหลายและมีคุณภาพได้ตามมาตรฐาน ในราคาที่เป็นธรรม เรื่องการส่งเสริมการประกอบกิจการอินเทอร์เน็ตให้แพร่หลายโดยคิดค่าใบอนุญาตต่ำสุดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาต เรื่องส่งเสริมอุตสาหกรรมให้สามารถแข่งขันในประเทศไทยและต่างประเทศ โดยสนับสนุนให้มีการวิจัยพัฒนา ผลิต ประกอบเครื่องอุปกรณ์ชิ้นส่วนโทรคมนาคมในประเทศไทย เรื่องการออกใบอนุญาตโดยเน้นการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมและการป้องกันการผูกขาด เรื่องสร้างกฎเกณฑ์การเชื่อมโยงโครงข่ายบนพื้นฐานของราคาต้นทุนที่เป็นธรรม เรื่องส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาบุคลากร การปรับเปลี่ยนทัศนคติและวัฒนธรรมองค์กร โดยให้ทุนแก่บุคลากรที่มีศักยภาพไปฝึกอบรมองค์การกำกับดูแลในต่างประเทศ และเน้นเรื่องการทำงานเป็นทีมและความเชี่ยวชาญเฉพาะทางบุคลากรและสนับสนุนบุคลากรที่มีความสามารถหรือผลงานให้ได้รับความก้าวหน้า และเรื่องการสนับสนุนให้ใช้กลไกตลาดเพื่อการแข่งขันในกติกาที่เป็นธรรมในตลาดโทรคมนาคม และอุตสาหกรรม ตามลำดับ

5.2 การอภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 คุณลักษณะทางประชากร

- เพศ ผลการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างเพศชาย จำนวน 210 และเพศหญิง จำนวน 190 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 52.5 และร้อยละ 47.5 ซึ่งเป็นไปตามลักษณะการกระจายของข้อมูลที่โค้งปกติ จึงเป็นสิ่งแสดงให้เห็นว่า ความแตกต่างทางด้านเพศไม่ทำให้เกิดความแตกต่างในการใช้บริการโทรคมนาคม

- **ระดับการศึกษา** ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มผู้ใช้บริการโทรคมนาคมที่รู้จักคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติมากที่สุดได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คือ ร้อยละ 70.5 รองลงมาได้ระดับสูงกว่าปริญญาตรี คือ ร้อยละ 26.3 จากผลการวิจัยอาจพอสรุปได้ว่า การที่ผู้ใช้บริการโทรคมนาคมที่มีระดับการศึกษาสูง จะรู้จักคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติมากกว่าผู้ใช้บริการโทรคมนาคมที่มีระดับการศึกษาน้อย เนื่องจากมีโอกาสศึกษาหาความรู้จากสถาบันการศึกษา หรือสถานที่ทำงานทั้งจากภาครัฐและเอกชน และตัวผู้ใช้บริการโทรคมนาคมเองจะมีความรู้ทักษะและโอกาสในการเข้าใจและเข้าถึงเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม ในรูปแบบต่าง ๆ มากกว่าผู้ใช้บริการโทรคมนาคมที่มีระดับการศึกษาน้อย

- **อายุ** ผลการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างพบว่า กลุ่มอายุระหว่าง 25 - 29 ปี เป็นผู้ใช้บริการโทรคมนาคมมากที่สุด คือ คิดเป็นร้อยละ 43.3 ซึ่งผลการวิจัยที่ได้ครั้งนี้ อาจพอสรุปได้ว่า การที่อายุระหว่าง 25 - 29 ปี ใช้บริการโทรคมนาคมมากที่สุดนั้น อาจจะเป็นเนื่องมาจากกลุ่มดังกล่าวเป็นกลุ่มที่อยู่ช่วงวัยเริ่มต้นของการทำงาน หรือเพิ่งจะสำเร็จการศึกษา จึงมีโอกาสที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสื่อสารโทรคมนาคมใหม่ ๆ ไม่ว่าจะเป็นการนำเครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาผนวกเข้ากับระบบโทรคมนาคม หรือความก้าวหน้าในเทคโนโลยีการสื่อสารโทรคมนาคม เช่น การนำเคเบิลใยแก้ว (fiber optic) มาใช้ในระบบสื่อสารสัญญาณ (transmission) เทคโนโลยีการสื่อสารอินเทอร์เน็ตไร้สาย (WIFI) หรือเทคโนโลยีบลูทูธ (Blue Tooth) เป็นต้น ประกอบกับในการทำงานทั้งภาครัฐและเอกชนให้ความสำคัญกับการสื่อสารโทรคมนาคม ดังนั้น คนกลุ่มนี้จึงเป็นกลุ่มที่มีการใช้บริการโทรคมนาคมมากที่สุด

- **อาชีพ** จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่อาชีพของกลุ่มตัวอย่างนั้นมากที่สุดจะเป็นพนักงานบริษัทเอกชน คือคิดเป็นร้อยละ 37 รองลงมาจะเป็นข้าราชการ คือ คิดเป็นร้อยละ 36 จึงพอสรุปได้ว่า พนักงานบริษัทเอกชน และข้าราชการ ไม่มีความแตกต่างในการใช้บริการโทรคมนาคม อาจจะเป็นเนื่องจากทั้งสองหน่วยงานมีศักยภาพและสนับสนุนการให้บริการสื่อสารโทรคมนาคม เพื่อประยุกต์ใช้ในการทำงาน

5.2.2 ปัจจัยด้านผู้บริหารที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาได้แบ่งปัจจัยด้านผู้บริหาร เป็น 2 ส่วน คือ ด้านพฤติกรรมผู้บริหารและด้านความรู้และทักษะ มาใช้เป็นตัวแบบในการศึกษา เพื่อต้องการทราบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารทั้ง 2 ส่วน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติหรือไม่เพียงใด ซึ่งสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมส่วนบุคคลของผู้บริหารที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลในการทำงานของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) ที่ผู้ให้บริการโทรคมนาคมในเขตกรุงเทพมหานครให้ความสำคัญไม่มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 4.368 – 4.113 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความมีจริยธรรม ความซื่อสัตย์ ความมีวิสัยทัศน์ ความคิดริเริ่ม และความเป็นผู้นำ ตามลำดับ

โดยในตัวแปรย่อยของปัจจัยด้านพฤติกรรมส่วนบุคคลของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารที่มีจริยธรรมและความซื่อสัตย์จะมีผลกับประสิทธิผลการบริหารงานของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติมากที่สุด ในขณะที่ผู้บริหารที่มีพฤติกรรมแบบอนุรักษนิยมจะมีผลกับประสิทธิผลการบริหารงานน้อยที่สุด

2. ความรู้และทักษะของผู้บริหาร ที่ผู้ให้บริการโทรคมนาคมในเขตกรุงเทพมหานครให้ความสำคัญไม่มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 4.365 – 4.008 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความรู้ด้านโทรคมนาคมทั้งในและต่างประเทศ การบริหารเชิงกลยุทธ์ ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การบริหารเพื่อคุณภาพและผลผลิต ความรู้ด้านเศรษฐกิจ และผลการบริหารทรัพยากรมนุษย์ตามลำดับ

โดยในตัวแปรย่อยของปัจจัยผู้บริหารด้านความรู้และทักษะของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารที่มี ความรู้ด้านโทรคมนาคมทั้งในและต่างประเทศ อาจจะเนื่องมาจากกิจการโทรคมนาคมเป็นกิจการที่มีความสำคัญต่อประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฐานะที่เป็นโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ในการพัฒนาประเทศทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ประกอบกับปัจจุบันเป็นยุค

ของข้อมูลสารสนเทศ (Information) ความรู้และทักษะของผู้บริหารด้านโทรคมนาคมจึงมีผลกระทบกับประสิทธิผลการบริหารงานของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติมากที่สุด ในขณะที่ความรู้และทักษะทางการบัญชีและการเงินมีผลกระทบกับประสิทธิผลการบริหารงานของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติน้อยที่สุด

5.2.3 การนำเสนอความคิดเห็นของประชาชนกับประสิทธิผลในการดำเนินงานของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

สำหรับประสิทธิผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ผู้วิจัยได้นำนโยบายของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า การดำเนินงานของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ มีประสิทธิผลในระดับมากที่สุด คือ การจัดสรรคลื่นความถี่อย่างเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์สูงสุดของ ประชาชนและประเทศชาติ

5.2.4 การนำเสนอวิธีการเพิ่มประสิทธิผลในการดำเนินงานของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

1. คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ควรมีการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนได้รู้จักมากขึ้น
2. ในการสรรหาคณะกรรมการโทรคมนาคมแห่งชาติควรต่อไป ในเรื่องพฤติกรรมส่วนบุคคล ควรให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์และมีจริยธรรม ส่วนในเรื่องความรู้และทักษะ ควรให้ความสำคัญกับเรื่องความรู้ด้านโทรคมนาคมทั้งในและต่างประเทศ
3. คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติควรสนับสนุนให้ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมที่เกี่ยวข้องมาประชุมร่วมกัน เพื่อกำหนดมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานสากล ในขณะที่เดียวกันก็ต้องควบคุมผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมไทยไม่ให้เอาเปรียบประชาชนผู้รับบริการได้ ในขณะที่ผู้ให้บริการก็ยังสามารถแข่งขันได้โดยยุติธรรมด้วย เช่น อาจจัดให้มีคณะกรรมการคุ้มครองมาตรฐานคุณภาพบริการโทรคมนาคมของประชาชนผู้ได้รับบริการโทรคมนาคม และป้องกันผลที่เกิดจากการส่งเสริมการขาย หรือ นอกจากนั้น คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ควรส่งเสริมอุตสาหกรรมโทรคมนาคมของไทยให้สามารถแข่งขัน

ในประเทศและต่างประเทศได้ เช่น สนับสนุนให้มีการวิจัยพัฒนา ผลิตภัณฑ์เครื่องอุปกรณ์ ชิ้นส่วนโทรคมนาคมในประเทศไทย เป็นต้น

5.3 ปัญหาและอุปสรรค

จากการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจะพบว่า ประชาชน ผู้ใช้บริการโทรคมนาคมส่วนหนึ่งยังไม่รู้จัก ไม่เข้าใจขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ อาจจะเป็นเนื่องมาจากข้อจำกัดเรื่องระยะเวลาการดำเนินงานของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เพิ่งเริ่มต้นมาไม่นานนัก ประกอบกับในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเพียงอย่างเดียว อาจทำให้เกิดข้อบกพร่องได้ เช่น ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ตั้งใจ หรือไม่ตอบตามความเป็นจริงทั้งหมด ดังนั้น หากได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลวิธีอื่น ๆ ประกอบ เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ก็อาจจะทำให้การวิจัยมีเนื้อหาสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยต่อเนื่อง

1. ควรมีการทำวิจัยซ้ำในเรื่อง ปัจจัยด้านผู้บริหารกับประสิทธิผลการดำเนินงานของหน่วยงาน อื่น ๆ ของราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน เพื่อให้ทราบผลการวิจัยว่า มีลักษณะสอดคล้องหรือแตกต่างจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้อย่างไร
2. ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไม่สามารถครอบคลุมตัวแปรทั้งหมดที่จะประเมินประสิทธิผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เนื่องจากผู้วิจัยศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหารโดยใช้ตัวแปรสำคัญที่เกี่ยวกับพฤติกรรมส่วนบุคคลของผู้บริหาร ด้านความรู้ และทักษะของผู้บริหาร ซึ่งอาจมีตัวแปรอื่น ๆ นอกเหนือจากปัจจัยดังกล่าวที่อาจเป็นปัจจัยสำคัญต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของหน่วยงานได้ ดังนั้น การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยอื่นที่เป็นสาเหตุสำคัญของประสิทธิผลการดำเนินงานจึงสามารถวิจัยต่อเนื่องได้
3. การศึกษาวิจัยครั้งนี้เลือกกลุ่มตัวอย่างจากผู้ได้รับบริการโทรคมนาคมในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น ดังนั้น การวิจัยครั้งต่อไปน่าจะทำการศึกษาโดยสุ่มตัวอย่างจากจังหวัดอื่น ๆ ทั้งนี้จะทำให้ผลการวิจัยมีเนื้อหาสมบูรณ์ยิ่งขึ้น